

Боголюб А.О., Крутько О.В., Олійник І.О.
*Студенти факультету захисту рослин, біотехнологій та екології
Національного університету біоресурсів і природокористування України*
*Науковий керівник: **Боголюбов В.М.***
*докт.пед.наук, завідувач кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності
Національного університету біоресурсів і природокористування України, м.Київ*

ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА УМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Україна належить до країн з дуже великими обсягами та високою інтенсивністю використання природних ресурсів. Це обумовлено як наявністю їхніх значних природних багатств, так і сприятливими умовами для їх експлуатації. Займаючи близько 6 % площі Європи Україна володіє приблизно 35 % її біологічного різноманіття (біорізноманіття). За масштабами та інтенсивністю використання ресурсів, Україна випереджує всі розвинуті країни світу і, безперечно, займає перше місце в Європі. Проте, під впливом господарської діяльності стан біоти в нашій країні зазнав катастрофічних змін – розорано унікальні степи, ліси на значних площах викорчовано і замінено на сільськогосподарські угіддя, осушено багато боліт. Таке насильницьке втручання у природу поставило під загрозу життя багатьох видів тварин, рослин і птахів.

Біологічне різноманіття України охороняється як національне надбання. Збереження та збалансоване (з одночасним відтворенням) використання біорізноманіття є невід'ємною умовою сталого розвитку держави та визначено однією з пріоритетних складових екологічної політики.

Біологічне різноманіття України, забезпечує екосистемні та біосферні функції живих організмів, їх угруповань та формує середовище життєдіяльності людини. Розвиток заповідної справи є одним з пріоритетів державної політики України. Збереження природи для майбутніх поколінь здійснюється шляхом заповідання еталонних природних комплексів, які представляють усе багатство флори і фауни того чи іншого регіону. Тому гостро стала проблема збереження біорізноманіття в Україні.

Біологічне різноманіття - це розмаїття всього живого на Землі - від генів до екосистем. У його основі лежить видове різноманіття. Воно включає мільйони видів тварин, рослин, мікроорганізмів, що живуть на нашій планеті. Однак біорізноманіття охоплює і всю сукупність природних екосистем, які складаються цими видами. Таким чином, під біорізноманіттям слід розуміти різноманітність організмів та їх природних поєднань. На основі біорізноманіття створюється структурна і функціональна організація біосфери і складових її екосистем, яка визначає їх стабільність і стійкість до зовнішніх впливів.

Біорізноманіття забезпечує безліч ключових потреб людства, що виходять за рамки простого забезпечення сировиною. Втрата біорізноманіття негативно впливає на деякі аспекти добробуту людства, зокрема на продовольчу безпеку, вразливість до стихійних лих, енергетичну безпеку і доступ до чистої води та сировини. Це також впливає на стан здоров'я людей та суспільні відносини. Практично всі екосистеми

Землі різко трансформуються через антропогену діяльність і продовжують перетворюватися з метою сільськогосподарської та інших видів експлуатації. Сучасна втрата біорізноманіття та відповідні зміни у навколишньому середовищі зараз відбуваються швидше, ніж будь-коли раніше в людській історії, і немає ніяких ознак сповільнення цього процесу. Багато популяцій тварин і рослин скоротилися в чисельності, географічному поширенні, або за обома показниками одночасно.

Як і в Україні збереження біорізноманіття дуже важлива ціль і на глобальному рівні. Біорізноманіття є одним з найважливіших надбань не тільки України а й інших Європейських держав, адже всі живі організми виконують життєво важливі функції, які є індикаторами якості навколишнього середовища.

Для збереження біорізноманіття використовують: - занесення до Червоної книги, як рослин так і тварин; - розширення природно-заповідного фонду (територій); - ліміти та нормативи використання природних ресурсів; - створення екомережі. Отже, збереження та розвиток ПЗФ, біотичного і ландшафтного різноманіття, формування національної екомережі та її інтеграція до Всеєвропейської екомережі – є вкрай актуальним завданням державної екологічної політики та невід'ємною умовою сталого розвитку держави.